

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z Języka Polskiego
z Elementami Historii
dla uczniów szkół podstawowych
województwa śląskiego
w roku szkolnym 2013/2014**

KOD UCZNIWA

--	--

Etap: rejonowy

Data: 7.01.2014 r.

Czas pracy: 90 minut

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 10 stron i 27 zadań.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach zamkniętych podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem „x” **bezpośrednio na arkuszu. Inny sposób zaznaczenia odpowiedzi spowoduje niezaliczenie punktu.**
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz poprawną odpowiedź znakiem „x”.
7. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
8. Przygotowując odpowiedzi na pytania, możesz skorzystać z miejsc opatrzonych napisem *Brudnopis*. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

liczba punktów możliwych do uzyskania : **50**

liczba punktów umożliwiająca kwalifikację do kolejnego etapu : **42**

WYPEŁNIA KOMISJA KONKURSOWA

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	Suma
Liczba punktów możliwych do zdobycia	1	2	2	2	3	1	2	2	2	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	4	2	1	1	1	8	50
Liczba punktów uzyskanych przez uczestnika konkursu																												

Podpisy przewodniczącego i członków komisji:

1. Przewodniczący – .....
2. Członek – .....
3. Członek – .....

Zadanie 1. (0–1 p.)**Wpisz TAK obok hasel określających skutki wielkich odkryć geograficznych.**

1)	Znalezienie dowodów na kulistość Ziemi.	
2)	Przejęcie przez Turków ważnych szlaków handlowych.	
3)	Przeludnienie Starego Świata.	
4)	Budowa karaweli.	
5)	Zniszczenie trzech cywilizacji: Majów, Azteków, Inków.	
6)	Wzrost znaczenia Hiszpanii i Portugalii.	

Zadanie 2. (0–2 p.)**Na podstawie fragmentu tekstu źródłowego odpowiedz na podane niżej pytania.**

Wielki Książę z wszystkimi braćmi swymi jeszcze nieochrzczonymi, krewniakami [...], wiarę świętego, rzymskiego Kościoła przyjąć zamierza [...]. Jeżeli też pani Węgier córę swą Jadwigę, królową polską przyrzeczoną odda mu w małżeństwo [...], przyrzeka i zobowiązuje się wszelkie ziemie zagrabione i straty Królestwa Polskiego [...] odzyskać własnymi zachodami i kosztami.

Tadeusz Mosiek : *Akt unii w Krewie* [w:] *Historia. Starożytność i średniowiecze. Ćwiczenia ze źródłami*, Arka, Poznań 2001, s. 67–68

A. Z jakiego kraju pochodził Wielki Książę? .....

B. O jakich zagrabionych ziemiach jest mowa w tekście? .....

Zadanie 3. (0–2 p.)**Przeczytaj tekst, a następnie odpowiedz na pytania A i B.**

Wielkie zwycięstwo i sławę narodowi naszemu dał Pan Bóg. Nieprzyjaciel, zasławszy pobojowisko trupami, ucieka w konfuzji. Pole bitwy zalega ponad piętnaście tysięcy żołnierzy Porty. Wraża armia rozbita i zdeorganizowana, chociaż straty nie przekroczyły piątej części jej liczby. Nieocenione dostatki wpadły w nasze ręce. Wszystko to okupione wszak wieloma ofiarami. (...) Victoria to ogromna, choć naszych zginęło niemało. Sprzymierzeni ponieśli straty w wysokości około trzech tysięcy pięciuset zabitych i ciężko rannych. (...) Wszędzie już głośno, że do odniesienia zwycięstwa walnie przyczynili się Polacy, a potężna armia osmańska, którą Allah miał zawsze w swej pieczy, poniosła klęskę nie notowaną w dziejach.

Dyaryusz Jmci Pana Mikołaja na Dyakowicach Dyakowskiego podstolego latyczewskiego(fragment)

A. Gdzie rozegrała się bitwa, o której mowa w tekście? .....

B. Jak nazywało się państwo, z którego armią walczyli Polacy w opisaney bitwie? .....

Zadanie 4. (0–2 p.)**Ustal, które informacje są prawdziwe, a które – fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli literę P (informacja prawdziwa) lub F (informacja fałszywa).**

A.	Ostatni mistrz Zakonu Krzyżackiego złożył Zygmuntowi Augustowi hołd lenny na krakowskim rynku.	
B.	Stefan Batory był pierwszym królem Polski wybranym drogą wolnej elekcji.	
C.	Obrona Częstochowy była momentem zwrotnym w czasie wojen Polski z Rosją.	
D.	<i>Mazurek Dąbrowskiego</i> to pieśń napisana przez Józefa Wybickiego dla żołnierzy Legionów Polskich we Włoszech.	

Zadanie 5. (0–3 p.)

W wyznaczone miejsca wpisz imiona i nazwiska osób, których dotyczą podane informacje.

A. W 1831 r. brał udział w bitwach pod Iganiami i Ostrołęką. W okresie Wiosny Ludów walczył na Węgrzech, gdzie został mianowany wodzem naczelnym armii rewolucyjnej. Po upadku rewolucji udał się do Turcji. ....

B. Urodzony na Korsyce w wielodzietnej rodzinie. Władca Francji w I połowie XIX wieku. Twórca Księstwa Warszawskiego. Życie skończył na Wyspie Świętej Heleny. ....

C. Genueńczyk z urodzenia. Wielki Admirał i Wicekról Indii Zachodnich. Rok odkrycia przez niego wysp Kuby i Haiti (Hispaniola) jest uznawany za koniec epoki średniowiecza.
.....

Zadanie 6. (0–1 p.)

Podkreśl nazwiska dwóch osób, które brały udział w uchwaleniu Konstytucji 3 maja.

Piotr Wysocki	Hugo Kołłątaj	Józef Piłsudski	Romuald Traugutt
	Tadeusz Kościuszko	Stanisław August Poniatowski	

Zadanie 7. (0–2 p.)

Uzupełnij zdania dotyczące wydarzenia przedstawionego na obrazie.

A. Tematem obrazu jest jedna z bitew powstania .....

B. Element, który o tym świadczy, to .....

Zadanie 8. (0–2 p.)

W tabeli wymieniono wydarzenia z XVIII i XIX w. Zaznacz wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie najpóźniejsze. Obok pierwszego wydarzenia wpisz cyfrę 1, a obok ostatniego – 5.

Śmierć Romualda Traugutta.	
Powstanie Legionów Polskich we Włoszech.	
Wybuch powstania listopadowego.	
III rozbiór Polski.	
Utworzenie Szkoły Rycerskiej przez Stanisława Augusta Poniatowskiego.	

Zadania od 9. do 14. odnoszą się do całości oraz do przytoczonego fragmentu lektury *Chłopcy z Placu Broni* Ferenc Molnára.

Fragment I

Plac, pusty plac... O, zdrowe i rumiane wiejskie dzieci z Wielkiej Niziny Węgierskiej! Żyjecie oto na rozległych przestrzeniach i wystarczy wam uczynić jeden tylko krok, aby znaleźć się w szczerym polu, pod błękitem cudownego nieboskłonu. Wasze spojrzenia przywykły do bezkresnych pól i szerokich horyzontów. Wy nie zostałeś wtłoczone w mury wysokich kamienic i nie domyślacie się nawet, jak wielkim skarbem jest dla budapeszteńskich chłopców zwykły, pusty plac. Taki plac to dla miejskich dzieci rozległa równina, to wspaniała przestrzeń! Słowem – ich Wielka Nizina. Taki plac to wolność, to pełna swoboda. [...]

Fragment II

Czy można było znaleźć piękniejsze miejsce do zabaw? Dla nas, chłopców z miasta, było to coś wspaniałego! Nie potrafiliśmy wyobrazić sobie bardziej indiańskiego, piękniejszego i rozleglejszego placu, który by tak doskonale zastępował amerykańską prerię. A położony na tyłach skład drzewa stawał się wszystkim tym, czego akurat potrzebowaliśmy. Bywał więc miasteczkiem na Dzikim Zachodzie, puszcza, górami skalistymi pełnymi kanionów, słowem tym, czym go w danej chwili mianowano. I nie myślcie, że był to wystawiony na ataki, bezbronny plac! Przeciwnie, był to Plac Broni! [...]

Fragment III

I nagle umilkł. Uzmysłował sobie tę prawdę z całą wyrazistością: już nigdy nie zobaczy Placu. Bez najmniejszego żalu zostawiłby wszystko na tym świecie z wyjątkiem Placu, ich kochanego, jedyne Placu zabaw. [...] Z płonąca twarzą i pulsującymi nozdrzami krzyczał nieprzytomnie:
– Plac to nasz kraj, to całe nasze państwo! Nie możecie zrozumieć, czym dla nas jest ten Plac, bo nigdy nie walczyliście za Ojczyznę!

Ferenc Molnár, *Chłopcy z Placu Broni*, Warszawa 1991, s. 18, 19, 151, 153.

Zadanie 9. (0–2 p.)

Z fragmentu II wypisz dwa wyrazy należące do różnych części mowy, które określają pozycję narratora wobec świata przedstawionego. Nazwij je.

Wyraz	Nazwa części mowy

Zadanie 10. (0–2 p.)

Dlaczego zwykły plac przy ulicy Pawła został nazwany Placem Broni? Udziel odpowiedzi w postaci zdania złożonego współrzędnie.

.....

.....

Zadanie 11. (0–1 p.)

Przytoczona w trzecim fragmencie wypowiedź Nemeckiego

- A. jest wyrazem przywiązania do miejsca, z którym się identyfikował.
- B. świadczy o tym, że bohater brał czynny udział w walkach o wolność Węgier.
- C. stanowi oskarżenie wobec innych, że nie są patriotami.
- D. nie ma związku z rzeczywistością, gdyż są to słowa wypowiedziane w gorączce.

Zadanie 12. (0–1 p.)

Oceń, czy poniższe zdania odnoszące się do książki *Chłopcy z Placu Broni* Ferencza Molnára są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli literę P (zdanie prawdziwe) lub F (zdanie fałszywe).

1)	Na podstawie przytoczonych fragmentów <i>Chłopców z Placu Broni</i> można dokładnie określić czas opisywanych wydarzeń.	
2)	Słowo <i>wolność</i> zostało we fragmencie I zastosowane w znaczeniu <i>niepodległość</i> .	
3)	We fragmencie III użyto wyrazu <i>plac</i> w znaczeniu dosłownym i przenośnym.	
4)	Sposób wykorzystania Placu Broni był zależny od woli chłopców i potrzeby chwili.	

Zadanie 13. (0–1 p.)

Na podstawie przytoczonych poniżej wypowiedzi bohaterów sformułuj zasady, którymi kierowali się chłopcy z Placu Broni i Czerwone Koszule.

1) A my tego placu nie oddamy, obronimy go!

.....

2) A czy ja nie mówiłem, że Czerwonym Koszulom nie wolno zabierać kulek słabym dzieciom?

.....

3) Nie chcemy zaskoczyć przeciwnika.

.....

Zadanie 14. (0–1 p.)

Kim jest Nemecek? Zapisz odpowiedź, w której użyjesz słowa „bohater” w dwóch różnych znaczeniach.

.....

.....

.....

.....

Zadania od 15. do 17. odnoszą się do przytoczonych fragmentów IV i V.

Fragment IV

Teraz Boka spojrział na podłogę, która jak zawsze pełniła rolę szlaku komunikacyjnego podczas lekcji. Papierowa kulka potoczyła się dalej. [...]

Fragment V

Boka schował kartkę i jeszcze raz ściągnął paskiem zapakowane książki. Była pierwsza godzina. Zegar elektryczny zaczął warczeć i oznajmił nauczycielowi, że lekcja skończona. [...]

W przeciągu jednej minuty klasa opustoszała. Chłopcy zbiegli na wyścigi z szerokich schodów. Zwalniali kroku tylko na widok któregoś z profesorów.

Ferenc Molnár, *Chłopcy z Placu Broni*, Warszawa 1991, s. 5 i 9.

Zadanie 15. (0–2 p.)

Wypisz i nazwij cztery środki stylistyczne zastosowane w podkreślonym zdaniu.

Fragment tekstu	Nazwa środka stylistycznego

Zadanie 16. (0–1 p.)

Z fragmentu V wypisz zdanie z podmiotem domyślnym.

Zadanie 17. (0–1 p.)

Wypisz z fragmentów IV i V trzy przymiotniki, które się nie stopniają.

Zadania od 18. do 22. odnoszą się do całości oraz przytoczonego fragmentu lektury *Ela-Sanela* Katarzyny Pranić.

Kochana Maido!

Jestem bardzo szczęśliwa, że dostałam Twój list. Tak się cieszę, że się odnalazłaś. Nigdy bym nie przypuszczała, że mogę mieć starszą siostrę. Do tego taką piękną, mądrą i dzielną. Chciałabym, żebyś chociaż trochę mogła być ze mnie dumna tak, jak ja z Ciebie. Ale ja jestem zwykłą dziewczynką, która nie miała do tej pory pojęcia, kim tak naprawdę jest. Tak było do wczoraj.

Babcia opowiedziała mi moją historię, jaką sama знаła – od tej chwili, kiedy znalazła mnie w szpitalu, do którego przewieziono mnie z ośrodka dla uchodźców. Bo tak się stało, kiedy nagle zniknęli ludzie, z którymi tam przybyłam. Nikt nie wiedział, kim naprawdę byli ani kim ja byłam dla nich. To wielkie szczęście, że miałam tę opaskę na rączce. Przynajmniej od samego początku wiem, jak się właściwie nazywam. Bardzo ci za to dziękuję, bo to tylko dzięki Tobie. [...]

Zdjęcie, które Ci wysyłam, zrobiła Babcia. Wybrałam je, bo jest na nim nasz dom, który czeka na Ciebie tak samo jak my. A ja czekam najbardziej na świecie!

Twoja siostrzyczka – Sanela

Katarzyna Pranić, *Ela-Sanela*, Warszawa 2011, s. 15–156.

Zadanie 18. (0–1 p.)

Ela-Sanela napisała list do Maily, aby

- A. rozwikłać zagadkę swojego pochodzenia i sposobu znalezienia się w Polsce.
- B. podziękować za uratowanie życia, gdy została porzucona w ośrodku.
- C. opowiedzieć o swoich poszukiwaniach rodziny z pomocą różnych instytucji.
- D. wyrazić wdzięczność za to, że poznała swoje prawdziwe imię i nazwisko.

Zadanie 19. (0–1 p.)

Dla bohaterki starsza siostra nie jest

- A. wzorem do naśladowania.
- B. osobą napawającą ją dumą.
- C. przeciętną, zwykłą nastolatką.
- D. osobą budzącą ciekawość.

Zadanie 20. (0–2 p.)

Z ostatniego akapitu listu Saneli do siostry wypisz przerośnię i wyjaśnij jej znaczenie, stosując zdanie złożone podrzędnie.

- 1) Przerośnia: .....
- 2) Znaczenie: .....

Zadanie 21. (0–2 p.)

Wypisz z listu Eli dwa przykłady zdrobnień i napisz, w jakim celu zostały użyte.

- 1) Zdrobnienia: .....
- 2) Funkcja: .....

Zadanie 22. (0–4 p.)

W imieniu Saneli Hasani napisz zaproszenie dla siostry i kuzynki na spektakl *Mały Książę*. Zastosuj w nim co najmniej trzy pojęcia związane z teatrem.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadania od 23. do 25. odnoszą się do wiersza Józefa Barana *Dom rodzinny*.

Józef Baran *Dom rodzinny*

dawna stolica świata

przez jego Wielką Izbę
przebiegały
wszystkie równoleżniki i południki

dookoła niego krążyło słońce
odbijające się zimą niby w lusterku
w kuchennym piecu

nad domem wisiało niebo
pod domem
zakopane było piekło

wokół serdecznego palca mamy
obracała się cała planeta

dziś dom
to już tylko mała szkatuła dzieciństwa
z zabytkowymi rodzicami

odnajduję ją w każdej wakacje
ukrytą między drzewami ogrodu

Józef Baran, *Dom rodzinny* [w:] Alina Kowalczykowa, Krzysztof Mrowcewicz, *Kto czyta, nie błądzi. Literatura i kultura 1*, Warszawa 1999, s. 134

Zadanie 23. (0–2 p.)

Uzupełnij tabelę, wypisując z wiersza trzywyrazowe określenia domu i wyjaśnij ich przenośne znaczenie.

	Dom rodzinny w dzieciństwie	Dom rodzinny obecnie
Określenie		
Znaczenie		

Zadanie 24. (0–1p.)

Dopasuj odpowiednie zakończenie zdania, zaznaczając X odpowiedź A lub B.

<i>Dom rodzinny</i> Józefa Barana jest utworem poetyckim,	gdyż	pojawiają się w nim wyrazy i sformułowania służące wyrażeniu uczuć oraz emocji osoby mówiącej.	A.
		pojawiają się w nim wyrazy i sformułowania służące przedstawieniu zdarzeń oraz sytuacji.	B.

Zadanie 25. (0–1 p.)

Podaj dwa znaczenia epitetu „zabytkowy” stanowiące klucz do odczytania znaczenia przenośni „zabytkowi rodzice”.

1) .....

2) .....

Zadanie 26. (0–1 p.)

Uzasadnij pisownię wielką literą określeń pochodzących z tekstów zamieszczonych w arkuszu.

1) Wielka Nizina Węgierska – .....

2) Babcia – .....

3) Wielka Izba – .....

Zadanie 27. (0–8 p.)

Ela-Sanela z wizytą u dziadków w Sarajewie. Napisz opowiadanie z elementami opisu przeżyć wewnętrznych bohaterki książki Katarzyny Pranić. Pamiętaj! Twoja wypowiedź powinna zająć co najmniej 20 linijek.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BRUDNOPIS

Rozwiązania zadań i schemat punktowania

Klucz do zadań otwartych zawiera **propozycje** odpowiedzi. Należy uwzględnić **każdą prawidłową odpowiedź, nawet jeśli nie została zamieszczona w poniższym kluczu**. W zadaniach zamkniętych uczestnik konkursu powinien prawidłową odpowiedź zaznaczyć znakiem „x” **bezpośrednio na arkuszu**. Inny sposób wskazania nawet poprawnej odpowiedzi powoduje niezaliczenie punktu.

Nr zadania	Prawidłowa odpowiedź	Liczba punktów	Kryteria
1.	1, 5, 6 - TAK	0–1	Za wpisanie 3 poprawnych odpowiedzi – 1 p.
2.	A. Litwa B. Pomorze Gdańskie (dopuszczalne: Pomorze, Śląsk, Mazowsze, Ziemia Chełmińska, Ziemia Dobrzyńska, Ziemia Michałowska).	0–2	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 p. Za dwie poprawne odpowiedzi – 2 p.
3.	A. pod Wiedniem B. Turcja [Imperium Osmańskie]	0–2	Za każdą poprawną odpowiedź – 1p. Za dwie poprawne odpowiedzi – 2 p.
4.	A. F B. F C. F D. P	0–2	Za wszystkie poprawne odpowiedzi – 2 p. Za przynajmniej dwie poprawne odpowiedzi – 1 p.
5.	A. Józef Bem B. Napoleon Bonaparte [Napoleon I] C. Krzysztof Kolumb	0–3	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 p. Za trzy poprawne odpowiedzi – 3 p.
6.	Hugo Kołłątaj Stanisław August Poniatowski	0–1	Za podkreślenie obydwu postaci – 1 p.
7.	A. kościuszkowskiego B. kosy osadzone na sztorc [kosy, kosynierzy]	0–2	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 p. Za dwie właściwe odpowiedzi – 2 p.
8.	Utworzenie Szkoły Rycerskiej przez Stanisława Augusta Poniatowskiego – 1 Śmierć Romualda Traugutta – 5	0–2	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 p Za dwie poprawne odpowiedzi – 2 p.
9.	nas – zaimek potrafililiśmy/potrzebowaliśmy – czasownik	0–2	Za wypisanie i nazwanie zaimka – 1 p. Za wypisanie i nazwanie czasownika – 1 p.
10.	Np. Na placu chłopcy wybudowali fortece oraz twierdze i mianowali się żołnierzami armii.	0–2	Za udzielenie prawidłowej odpowiedzi zgodnej z treścią lektury – 1 p. Za sformułowanie odpowiedzi w postaci zdania złożonego współrzędnie – 1 p.
11.	A	0–1	Za podanie prawidłowej odpowiedzi – 1 p.
12.	1)F 2)F 3)P 4)P	0–1	Za wskazanie 4–3 poprawnych określeń – 1 p. Za wskazanie 2 lub mniej poprawnych określeń – 0 p.
13.	Np. 1) Chęć walki w obronie placu/należy bronić placu. 2) Niekrzywdzenie słabszych i młodszych. 3) Jasne reguły gry/walka zgodna z regułami.	0–1	Za prawidłowe określanie zasad – 1 p. Uwaga! Uczeń może sformułować zasady także w postaci zdań pojedynczych lub złożonych. Jeżeli ich treść stanowi interpretację wskazanych fragmentów, przyznaje się punkt.

14.	Np. Nemecek jest bohaterem książki F. Molnára <i>Chłopcy z Placu Broni</i> . Został uznany przez towarzyszy zabaw za bohatera, ponieważ wykazał się wielką odwagą.			0–1	Za sformułowanie wypowiedzi na temat Nemecka, w której pojawiło się określenie „bohater” w dwóch różnych znaczeniach – 1 p.
15.	<i>zegar elektryczny</i> – epitet <i>warczy</i> – onomatopeja/ dźwiękonaśladowstwo/ wyraz dźwiękonaśladowczy <i>zegar oznałmł</i> – uosobienie/personifikacja (dopuszczalne: ożywienie/przenośnia) <i>zegar zaczął warczeć</i> – ożywienie/ animizacja (dopuszczalne: przenośnia/animalizacja)			0–2	Za wskazanie i nazwanie 4 środków artystycznych – 2 p. Za wypisanie i nazwanie 3 środków artystycznych – 1 p. Za wskazanie i nazwanie 2 i mniej środków artystycznych – 0 p.
16.	Zwalniali kroku tylko na widok któregoś z profesorów.			0–1	Za wypisanie zdania z podmiotem domyślnym – 1 p.
17.	komunikacyjnego, papierowa, elektryczny			0–1	Za wskazanie 3 przymiotników, które nie ulegają stopniowaniu – 1 p. Za dopuszczalne przyjmuje się również wypisanie imiesłów: zapakowane, skończona.
18.	D			0–1	Za wskazanie prawidłowej odpowiedzi – 1 p.
19.	C			0–1	Za udzielenie prawidłowej odpowiedzi – 1 p.
20.	1) Przenośnia – <i>dom czeka</i> 2) Wyjaśnienie, np. Dom jest miejscem, które można utożsamiać z ludźmi go zamieszkującymi.			0–2	Za wypisanie przenośni – 1p. Za udzielenie prawidłowej odpowiedzi w formie zdania złożonego podrzędnie – 1 p.
21.	1) Zdrobnienia: rączka, dziewczynka, siostrzyczka 2) Funkcja: określenie wieku bohaterki, chęć wzbudzenia pozytywnych uczuć.			0–2	Za wypisanie 2 zdrobnień – 1 p. Za określenie ich funkcji – 1 p.
22.	Zaproszenie na spektakl teatralny z zastosowaniem słownictwa związanego z teatrem, zgodne z treścią lektury.			0–4	– Obecność wszystkich wyznaczników zaproszenia (kto?, kogo?, na co?, gdzie?, kiedy? zaprasza) – 1 p. – Zastosowanie słownictwa związanego z teatrem (minimum 3 określenia) – 1 p. – Poprawność językowa (brak błędów językowych) – 1 p. – Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna (dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny) – 1 p.
23.		Dom rodzinny w dzieciństwie	Dom rodzinny obecnie	0–2	Za wskazanie i odczytanie znaczenia domu w obydwu fragmentach wiersza – 2 p. Za wskazanie i odczytanie znaczenia domu w jednym fragmencie wiersza – 1 p. Za poprawne uznaje się wszystkie odpowiedzi zgodne z wymową wiersza.
	Określenie	<i>dawna stolica świata</i>	<i>mała szkatuła dzieciństwa</i>		
	Znaczenie	Np. Dom jako cały świat, to wszystko, co otacza dziecko	Np. Dom jako miejsce, gdzie przechowuje się drogie wspomnienia z dzieciństwa tak, jak w szkatułce przechowuje się skarby, biżuterię.		

24.	A.	0–1	Za udzielenie prawidłowej odpowiedzi – 1 p.
25.	1) starzy, wiekowi 2) drogocenni, cenni Dopuszczalne odpowiedzi Rodzice reprezentują dawną epokę, dawny świat, wyznawane dawniej wartości.	0–1	Za objaśnienie obu znaczeń epitetu – 1 p.
26.	1) nazwa geograficzna 2) wyrażenie szacunku wobec Babci, ukazanie, jak jest ważna w życiu bohaterki 3) fikcyjna nazwa własna domu–planety (na wzór nazw konstelacji)	0–1	Za prawidłowe uzasadnienie pisowni wielką literą – 1 p.
27.	Opowiadanie z elementami opisu przeżyć zgodne z wymogami gatunku.	0–8	<p>I Treść i forma wypowiedzi (oceniane według podanych niżej poziomów)</p> <p>3 punkty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowanie świata przedstawionego z różnorodnych elementów, uplastycznianie go, konsekwentne nawiązywanie do treści lektury. • Bogaty treściowo opis przeżyć (nazywanie uczuć oraz ich wewnętrznych i zewnętrznych przejawów). • Nadanie wypowiedzi formy opowiadania, przedstawienie wydarzeń w logicznym porządku, z zachowaniem ciągu przyczynowo–skutkowego, dynamizowanie akcji, konsekwentne stosowanie wybranej formy narracji. <p>2 punkty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowanie świata przedstawionego, uplastycznianie go, nawiązanie do treści lektury. • Opis przeżyć (nazywanie uczuć oraz ich wewnętrznych i zewnętrznych przejawów). • Nadanie wypowiedzi formy opowiadania, przedstawienie wydarzeń w logicznym porządku, z zachowaniem ciągu przyczynowo–skutkowego, konsekwentne stosowanie wybranej formy narracji. <p>1 punkt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowanie świata przedstawionego w nawiązaniu do treści lektury. • Elementy opisu przeżyć (nazywanie uczuć). • Nadanie wypowiedzi formy opowiadania. <p>II Kompozycja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • trójdzielność wypowiedzi wynikająca ze struktury treści opowiadania (wprowadzenie, rozwinięcie, podsumowanie wydarzeń) – 1p. <p>III Język:</p> <ul style="list-style-type: none"> • barwność stylu, bogate słownictwo – 1 p. • przestrzeganie poprawności językowej

		<p>(składniowej, stylistycznej, leksykalnej, fleksyjnej – dopuszczalne dwa błędy) – 1 p.</p> <p>IV Ortografia i interpunkcja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie poprawności ortograficznej (dopuszczalny jeden błąd) – 1 p. • przestrzeganie poprawności interpunkcyjnej (dopuszczalne trzy błędy) – 1 p. <p>Uwaga!</p> <p>Uczeń nie otrzymuje w ogóle punktów za pracę, jeśli jest niezgodna z tematem.</p> <p>W razie występowania błędów rzeczowych (niezgodność z treścią lektury), uczeń nie uzyskuje punktów za kryterium I (treść i forma wypowiedzi).</p> <p>Wszystkie pomyłki będące naruszeniem zasad ortografii i interpunkcji są traktowane jako błędy. Nie stosuje się klasyfikacji błędów ortograficznych na błędy pierwszego i drugiego stopnia.</p> <p>W przypadku gdy praca ucznia jest krótsza niż 20 linijek, do oceny stosuje się tylko kryteria I i II.</p>
--	--	--